

Finnskogens musik och dans

Ovansjöfesten 2021–20 november

Sandvikens Spelmanslag, Falu Spelmanslag och Järvsö Spelmanslag samarbetar nu om en stor satsning på Finnskogens musik och dans vid Ovansjöfesten 2021.

Det blir stor konsert med spelmannslag och en rad engagerade folkmusiker och spelmän som delar vårt intresse för den fantastiska musiken från finnskogsområdet mellan Gästrikland, Hälsingland och Dalarna. Det blir även ett antal konserter med mindre konstellationer. Allt i Folkets Hus, Kulturcentrum i Sandviken, start kl 16.00 lördagen 20 november.

Ellika Frisell, Emma Reid, Jeanette Evansson, Malin Månsson, Ulf Hermansson, Per Börjesson, Urban Welen, Tapp Ida Almlöf, Tapp-Jenny Nylander, Tony Wrethling, Staffan Jonsson och Erika Lindgren Liljenstolpe finns på en lång lista av engagerade folkmusiker. Totalt räknar vi med att cirka 100 spelmän och dansare medverkar i Ovansjöfesten 2021.

Ja, skulle Covid slå till igen så kan vi naturligtvis skjuta upp arrangemanget. Vi har jobbat på detta sedan i våras. Vi ville göra något som alla brinner för när Covid äntligen är över. Nu är vi faktiskt snart där.

Ända sedan folkmusikvågen på 1970-talet har det stått helt klart att det finns ett enormt intresse för musiken från Bingsjö i östra Dalarna, sydvästra Hälsingland och norra Gästrikland. I detta geografiska område har äldre musiktraditioner överlevt, folkmusik med rötter i 1800-talet, 1700-talet och tidigare. Detta är samtidigt ett område där många finländska invandrare bosatt sig och därför har begreppet finnskogen myntats.

Titta på kartan. Där ser Du finnskogen utmärkt. Föreställ dig detta skogfyllda område utan moderna vägar, bilar och telefoner. Så var det för 150 år sedan och tidigare. Finnskogen var i huvudsak ödemark fram till Gustav Vasas regenttid på 1500-talet. Så såg världen ut från Stockholms horisont.

Det är därför inte alls konstigt att just i detta geografiska område har äldre folkmusik överlevt och det kan vi vara glada för idag.

Antalet spelmän som idag spelar Bingsjöpolskor i hela landet är stort. Låtskatten efter Karl Lindblad i Lingbo i Ockelbo kommun har spridits i Gästrikland

men framför allt via Sven Ahlbäck och Kungliga Musikhögskolan i Stockholm. Detta är musik som spelmän i hela landet älskar. Därför är det helt rätt att göra arrangemang med just detta tema.

För 30 år sedan gjordes ett motsvarande konsertprogram vid Falu Folkmusic Festival 1990. Konsertprogrammet upprepades sedan i Alfta och Gävle 1991. Då deltog Alfta Spelmanslag, Falu Spelmanslag, Sandvikens Spelmanslag, Svärdsjö Spelmanslag och många mindre konstellationer. Pekkos Gustav, Nils Agenmark, Ole Hjort, Ulf Störling, Sven Ahlbäck, Tony Wrethling, Lars Gezelius, Åke Wänn och många fler. Vi planerar även publicera en film från konserten i Alfta 1991 nu i november 2021.

Intresset för folkmusiken från Bingsjö i Dalarna exploderade med Bingsjöstämman i slutet av 1960-talet.

I Hälsingland spelar många musiken från de södra och sydvästra delarna av landskapet.

I Gästrikland publicerade 1979 en LP-skiva som lyfte fram finnskogens musik i ett gästrikoperspektiv. Tony Wrethling, Ulf Hermansson och Per Börjesson spelade in skivan "Felan Går" som bland mycket annat innehåller Ockelbogubbarnas Favoritpolska. Den och många andra av skivans låtar är idag favoriter bland dagens spelmän. Skivan Felan Går innehåller bara danslåtar som passar de många polskedanser och andra danser som upptecknats i Gästrikland.

Göte Andersson

Verksamhetsledare i Sandvikens Spelmanslag

